

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА**

Сектор за међународне односе и протокол

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA**

Сектор за међународне односе и протокол

Broj: 01,02,03/11,04/3-05-2-939/25

Sarajevo, 19. 6. 2025.

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMLJENO: 20-06-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

B

IZVJEŠTAJ

s 4. međuparlamentarnog foruma delegacija parlamenata zemalja

Jugoistočne Evrope u Parlamentarnoj skupštini OSCE-a

Rim, Italija, 5. i 6. juna 2025.

Albin Muslić, prvi zamjenik predsjedavajućeg Delegacije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za evropsku sigurnost i saradnju (PSOSCE) i poslanik u Predstavničkom domu PSBiH, učestvovao je na 4. međuparlamentarnom forumu delegacija parlamenata zemalja Jugoistočne Evrope u PSOSCE-a, održanom 5. i 6. juna u Rimu, Italija, a u okviru kojeg je održana i Konferencija o borbi protiv organiziranog kriminala u regiji OSCE-a pod pokroviteljstvom italijanskog parlamenta.

Dvodnevni Forum delegacija parlamenata zemalja Jugoistočne Evrope okupio je 80 parlamentaraca iz 25 zemalja i predstavnike Sekretarijata PSOSCE-a s ciljem jačanja regionalne saradnje, vladavine prava te snažnog parlamentarnog nadzora kao osnovnih alata za odgovor na sigurnosne prijetnje koje prevazilaze granice država. Pored samog Forumu održana je i Konferencija na kojoj je naglašena parlamentarna saradnja u borbi protiv organiziranog kriminala, korupcije, nezakonitih finansijskih tokova, upravljanja oduzetom imovinom i suzbijanja nasilnog ekstremizma.

Konferencija je svečano otvorena porukama predsjednika Senata i Predstavničkog doma Parlamenta Italije te zajedničkim obraćanjima: Eugenija Zoffilija, predsjedavajućeg italijanske delegacije i specijalnog izaslanika za borbu protiv organiziranog kriminala PSOSCE-a, Pije

Kaume, predsjednice PSOSCE-a, i Mattea Salvini, ministra infrastrukture i saobraćaja te potpredsjednika Vijeća ministara Republike Italije. Zvaničnici su istaknuli izuzetno važnu ulogu parlamentarne diplomatije, razmjene informacija i legislativne saradnje kada je u pitanju prekogranični kriminalitet u raznim pojavnim oblicima. Također, ponovo je podcrtan upravo ovakav oblik saradnje u okviru Parlamentarne skupštine OSCE-a.

Prvu sesiju moderiranjem je predvodio potpredsjednik PSOSCE-a i posebni izaslanik za Jugoistočnu Evropu Kyriakos Hadjiyianni uz: Maryju Bossis, profesoricu međunarodnih odnosa, Nikolu Terzića, stručnjaka za sigurnost, generala Antonija Quintavallea Cecerea, komandanta Centralnog istražnog biroa za organizirani kriminal Finansijske policije Italije i Saschu Struppa iz Odjela OSCE-a za transnacionalne prijetnje.

Kroz inicijalni panel diskutirano je o zloupotrebi novih tehnologija, posebno vještačke inteligencije kao alata koji je omogućio dodatno osnaživanje prijetnji koje su i dosad pružali organizirani kriminal, korupcija i terorizam. Nemoguće je dovoljno naglasiti, zaključili su parlamentarci, transnacionalnost prijetnji spomenutih vrsta kriminaliteta te recipročno tome i zaključak da je jedini efektivni način borbe međudržavna saradnja zemalja s obzirom na to kako individualne borbe na ovom planu ne donose željene rezultate. Jačanje međusobnog povjerenja kroz ovakve tipove saradnje neophodno je u borbi protiv organiziranog kriminala koji narušava ekonomije zemalja, povjerenje u institucije i stabilnost.

Kroz učešće parlamentaraca i stručnjaka sa Zapadnog Balkana naglašena je ranjivost na terorizam, korupciju, krijumčarenje oružja, ali i migranata u proteklom periodu. Posebno su se osvrnuli na Crnu Goru kroz relevantna istraživanja, gdje je, po mišljenju dr. Terzića, porast kriminalnih grupa doživio vrhunac, a što rezultira i smrtnim ishodima u sve češćim sukobima, dok je zabrinjavajuće i krijumčarenje cigareta s ogromnom dnevnom zaradom. Također, Albanija je, zaključeno je, korištenjem morskih luka postala globalni igrač u krijumčarenju opojnih sredstava, a što sve zajedno doprinosi zabrinjavajućem trendu u regiji i predstavlja Zapadni Balkan kao određenu crvenu zonu u ovom segmentu.

Drugi panel predvodio je domaćin događaja Eugenio Zoffili uz govornike: senatora Vicenza Randou, Renata Cortesea, direktora Centralnog direktorata saobraćajne policije i

specijalnih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Italije te Antonia Montanaroa, čelnog čovjeka za organizirani kriminal Carabinieri.

Kroz panel su predstavljena višedecenijska italijanska iskustva u borbi protiv organiziranog kriminala i mafije te pouzdana rješenja koja proizlaze iz takve prakse. Oduzimanje imovine pribavljene protupravno stečenom imovinskom korišću i njena iskoristivost je naglašena kao jedno od efektivnijih sredstava u borbi protiv organiziranog kriminala zajedno s međunarodnom pravnom pomoći i prethodno spomenutom prekograničnom razmjenom informacija te upravo i iz tog razloga OSCE predstavlja značajnu platformu za ojačavanje zakonskog i institucionalnog okvira borbe. Naglašena je važnost temeljitih finansijskih istraga, a koje u svrhu efikasne borbe, trebaju prethoditi krivičnim procesima i predstavljaju značajan udar kriminalnim organizacijama.

Posljednje su održane sesije o borbi protiv korupcije i radikalizaciji mladih ka nasilnom ekstremizmu, predvođene moderatorima Irenom Charalambides, specijalnom predstavnicom PSOSCE-a za borbu protiv korupcije, i Kamilom Aydinom, predsjedavajućim Ad hoc odbora PSOSCE-a za borbu protiv terorizma. O spomenutim temama su, uz pozvane goste iz izvršne vlasti Italije, diskutirali i poslanik Guliyev, predsjedavajući Odbora PSOSCE-a za ekonomske poslove, nauku, tehnologiju i okoliš te poslanik Emanuele Loperfido, zamjenik predsjedavajućeg Ad hoc odbora za borbu protiv terorizma.

Posljednjeg dana događaja naglasak je stavljen na institucionalni pristup kroz rad s društvenom zajednicom u suočavanju i rješavanju problema korupcije s obzirom na njegovu sveobuhvatnost kroz sistemski, transparentni i uključivi rad.

Terorističke organizacije se pak oslanjaju na kriminalne mreže u svrhu finansiranja, logistike i regrutiranja. Krijumčarenje narkotika i oružja predstavlja temelj njihovih operacija, a radikalizacija mladih osoba alarmantnu opasnost. Govoreći o spomenutom problemu, govornici su istaknuli potrebu za ujednačenim pristupom, pogotovo u mladoj dobi uz poziv za jačanje saradnje na svim nivoima upravljanja. Serge Stroobants, direktor operacija za Evropu i MENA regiju Instituta za ekonomiju i mir, predstavio je istraživanje prema kojem je 8% terorističkih napada grupnih, dok većinu njih izvršavaju pojedinci. Proces radikalizacije osoba se drastično ubrzao s obzirom na to da je u 2002. potrebno bilo 16 mjeseci, u 2015. 10 mjeseci, a danas se razgovara o sedmicama. Najčešći uzroci radikalizacije (mladih) osoba su: izoliranost, mentalno

zdravlje, osjećaj značaja i svrhe te manjak prilika i mržnja prema društvu u određenom pogledu. Prilike za radikalizaciju su postale zaista raznovrsne kroz društvene mreže, platforme za „gaming“, forume, kriptirane poruke i slično. Sama sigurnost i poslovi koji se danas svrstavaju pod taj pojam neće riješiti spomenute probleme, ono što je potrebno, složili su se panelisti i parlamentarci, jeste rješavanje problema u srži kroz transformaciju društava, ali i djelovanje u regijama SAHEL, MENA, na Bliskom istoku i drugima. Ono što treba imati na umu jeste i drastična uvećanost radikalne propagande pojavom vještačke inteligencije te na drugom kraju spektra umanjeni završetak konflikata u svijetu od 2010. godine, bilo mirom ili pobjedom neke od sukobljenih strana.

Na kraju je usvojena i Deklaracija 4. međuparlamentarnog foruma koja je istaknula potrebu za saradnjom u regiji Jugoistočne Evrope u svrhu borbe protiv organiziranog kriminala, uključujući poboljšanu razmjenu podataka, harmonizaciju zakonskog okvira i jačanje granične kontrole. Koordinirani regionalni odgovor je istaknut kao jedini način kvalitetnog suzbijanja ovakvog sistemskog problema koji, naravno, ima svoje društvene i ekonomske korijene, a kao takav je ključ povratka povjerenja u demokratske institucije. Deklaracijom je naglašena i značajnija uloga pitanja borbe protiv organiziranog kriminala unutar spektra djelovanja samog posebnog izaslanika PSOSCE-a za Jugoistočnu Evropu kroz pozicioniranje spomenute problematike u kreiranju politika PSOSCE-a na području naše regije.

Pripremio:

Sekretar Delegacije
Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

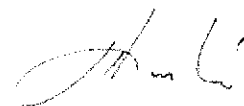
Teg Rogić

Odobrio:

Prvi zamjenik predsjedavajućeg
Delegacije PSBiH u PSOSCE-a

Albin Muslić

DOSTAVITI:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Delegacije PSBiH u PSOSCE-u
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda
- Sektoru za odnose s javnošću
- a/a